

Oktalan fejvesztettség a tőzsdén

Lehetetlen dolognak tartom a tőzsde menetét továbbra is szóltanul szemlélni. Értékpapirjaink, melyek jóval alacsonyabban állnak, mint belértékük, vállalatoknak papirjai, melyek a legmagasabb konjunkturán mennek keresztül, oly potom áron eserlének gazdát, mintha a monarchiának háboruja nem is az ajtónk előtt állana, hanem már javában dühöngene. A spekuláció teljesen elvesztette fejét és értékein mindenáron egy félóra alatt akar tudni; és mindeme jelenségek között sehonnan nem látjuk egy megnyugtató akció bekövetkeztét. Bankjaink végtelen jóakarattal, de példátlan lassúsággal és tehetlenséggel járnak el. Vajjon nem érzik-e, hogy az a krízis, mely ma a spekulációt elfogta, nyugodt hidegvérrel megállítható, megállítható pedig az ő minden újabb megterhe tetésük nélkül?

Tudjuk, hogy nálunk se tulértékelt papírok, sem tulspekuláció nem létezik és a mennyiben a berlini és bécsi hihetetlenül tulhajtott papírok eladásai ott derutot idéznek elő, érthetetlen, hogy miért engedjük ezen eladások pánikszzerű hullámaít hozzánk átcsapni, a mi konszolidált és be-sületes értékekkel bíró papírjainkra.

Érthetetlen az a gyengeség, tétovázás, a melylyel nagy intézeteink e processzust kísérik. Hisz bármennyi papirost vásárolnának ma, azzal mérlegük semmiféle rosszabbodást nem szenvedne, mert hisz a papíroknak ellenértéke ő náluk folyik be és csak a számlák címe változnék meg. Adósok helyett saját angazsmánokkal bírnának.

Tudom, rendes időkben ez nem kö-

telességszerű feladata a nagy intézeteknek, de az Isten szerelmére, ma ők is látják, hogy rendkívüli idöket élünk és a rendkívüli idök nem a kiskereskedök nivójának mérlegetését követelik. Ha messzire való előrelátást, nagy koncepciót, vezetést és irányítást követelünk, vezetést azok részéről, a kik a közéletnek minden diszét és előnyét élvezik, a kiknek hatalmához és nagyságához a nagy tömeg szolgáltatja az eszközöket, a kik címekben, fényben, gazdagságban duskálkodnak, csak azért, mert egy egész tömeg szolgálja őket gazdagságával, vagyonával: nem teljesítik idejekorán és teljes mértékkel kötelességüket, úgy csak önmagukkal számoljanak, ha a jövőben többé e nagy tömeg intésüket, meghívásukat követni nem fogja.

Ha ezek a vagyonok most megriadtak, adassék mód a tulajdonosoknak arra, hogy angazsmánjaikon könnyíthessenek, lebonylitásaikat nyugodt mederben lefolytathassák és vagyonuk egy részét konszolidál-

nti nyomtatványok XX. csoport 32/a sz.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző K r a u s z . . . Simon

Cím Oktalan fejvesztettség a tőzsdén

Forrás: Az Est

Bp.

1912 X/17

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Osztályozás

Tárgy

387.6

Hely

Idő

1912

Személy

Helyszám

hassák. Hiszen nincs eshetőség, melyben a bankoknak esetleges nagy közbelépése és intenzív vásárlásai rizikóval járnának rájuk nézve és nagy hasznot nem biztosítanak. Mert vagy lokalizáltatik a háboru, akkor minden felnőtt ember előtt nyilvánvaló, hogy prima, jól jövedelmező, tisztességes vezetésű vállalatok papirjai igen nagy hasznot és óriási előnyöket biztosítanak, vagy pedig, a mire emberi számítás szerint gondolni is alig lehet és a mely eshetőséget a nemzetek természetes békeszeretete majdnem kizárja, hogy komplikációk állanak be Oroszország és Ausztria-Magyarország között, még mindig bizonyos, hogy ily komplikációk sem végződneek az értékek megszűnésével. Mert hisz nálunk nincsenek légvárak és mint azt tegnap előttem a Pesti Hazai Takarékpénztárnak egyik igazgatója egész helyesen mondotta, nálunk nincsenek kapitalizált bevételek, hanem vannak tárgyi, tényleges belértékek, anyagi javak, melyeket semmi a világon megszüntetni nem tud.

Abszurdum tehát az a nagy nem-törődömség, a melylyel a budapesti piacot belső, tisztességes konszolidáltsága mellett bele engedik vonatni

a külföldi tulértékeltégekkel bíró piacok bolond forgatagába.

Vajjon tényleg a nagyok antagonizmusa és a kölcsönös féltékenység és a kicsinyes piszkos rablási vágy az, mely a kilentelát utolsó garasából is ki akarja fosztani? Erre eddig nálunk példa nem volt és merem hinni és igaz meggyőződéssem, hogy a lehetőségeknek példái nálunk nem is fognak bekövetkezni. Tegnap a minket lekicsinylő és ócsárló bécsiek mutatták be mintáját a modern kalózkodás e formájának. Mint halottrabló hiénák produkáltak nem létező árfolyamokat, melyek mellett a becsalogatott közönséget utolsó garasából alacsony árfolyamok produkálásával kifosztották.

De miért érezzük mi ennek teljes mértékű visszahatását? Hol vannak most ők, a százmillióju rezervákkal bíró nagyok? Hol vannak azok, kik még ebben a szörnyü esztendőben is a tavalyinál nagyobb mérleget és hasznokat mutattak ki; és érdekes, hogy egyenkint Lánczy, Ullmann, Walder, Székely Ferenc, mindmeggannyian bölcs, nemes, tiszta jóakarattal vannak eltelve a piac iránt

és érzik kötelességüket és még se látunk semmiféle egységes akciót a részükről.

Osztassák el maguk közt az antagonizmust és szüntessék meg a piacnak azon észszerűtlen demoralizálását, a melyre semmiféle körülmények között ok fenn nem forog. Mert azok, kik e forgatagban áldozatként elhullottak, szífokkal és átkokkal fogják őket emlegetni mindenkor.

A közönség pedig jöjjön tisztába

azzal, hogy olyan értékeknek, melyeknek belértéke megvan, jövedelmezősége fejlődik, hogy ilyen vállalatok értékeinek fejvesztett eldobása bűn és örület saját érdekeivel szemben.

A mi különben a mai legujabb áreséseket illeti, ezekre csak az a megjegyzésem van, hogy ezt sem újabb politikai komplikációk, sem a papírok belértékeire beállott valamilyes bizalmatlanság idézte elő, hanem kizárólag onnan eredhet, hogy az egyes váltóüzletek és bankfiókok a fedezetlen papirokat mindenáron exekutálni igyekeztek. A mennyiben e folyamat a mai nappal véget nem érne, úgy az Értékpapirkereskedők egyesülete valószínűleg el fogja határozni, hogy a bankok részéről eladási megbízásokat nem teljesít és kényszeríteni fogja az intézeteket arra, hogy ügyfeleikkel saját keretükben számoljanak el.

Végeredményben tehát bátorkodom felelősségérzetem teljes tudatában összegezni, hogy tudva a kormánynek legmesszebb menő jóakarátát, bizva abban a hozzáértésben, melylyel a kormány mértékadó tagjai a pénzügyi intézményei iránt bírnak, bizva a nagy intézeteknek jobb belátásában és gyorsabb elhatározásában, tudva azt, hogy csak jó,

aláértékelt papírjaink léteznek, kérem a nagyközönséget, legyen a saját érdekeire való tekintettel nyugodtabb, és a jövőre nézve bizalmasabb. Természetesen mindenki pozíciójának, erejéhez mért arányban való megtartásával.

Krausz Simon
Az Értékpapirkereskedők
Egyesületének elnöke.

(Hely)

(Idő)